

WHAT WE LEAVE UNSEEN

PARS II

LIMEN 8

Quod Invisibile Relinquimus

Est quaestio quae sero advenit.

Multo serius quam putamus.

Iuvenes vitam rogamus quid consequi possimus.

Adulti rogamus quid servare possimus.

Post multos demum annos aliud nos rogare incipimus.

Quid manebit cum hic non iam erimus?

Quaestio est quae raro clara voce pronuntiatur.

Fortasse quia nos inquietat.

Fortasse quia nos cogit ultra praesens spectare.

Fortasse quia nemo cum absentia sua congregi amat.

Attamen advenit.

Semper.

Serius ocius advenit.

Diu putavi hereditatem esse aliquid visibile.

Opus.

Societatem.

Domum.

Librum.

Effectum.

Aliquid quod monstrari et agnosci posset.

Deinde tempus mihi veritatem altiore monstravit.

Res maximae quas relinquimus videri non possunt.

Non in tabulis apparent.

Non in rationes intrant.

Non in numeros perveniunt.

Attamen vivere pergunt.

Conveni homines qui numquam librum scripserunt et qui
vitas multorum hominum mutaverunt.

Homines qui numquam magnas societates rexerunt et qui
vestigium indelebile in integris familiis reliquerunt.

Homines qui in nulla encyclopaedia apparebunt et qui tamen
per consecutiones actionum suarum esse pergunt.

Hoc inventum modum meum successum observandi
mutavit.

Nam successus videri amat.

Hereditas vera autem saepe in umbra laborat.

Cogitemus de parentibus nostris.

De magistris nostris.

De quibusdam hominibus paucos menses conventis et per
decennia nos movere valentibus.

Multi eorum effectum quem in nos habuerunt omnino
ignorant.

Locuti sunt.

Egerunt.

Vixerunt.

Et aliquid mansit.

Aliquid quod hodie etiam pergit.

Haec est pars invisibilis historiae humanae.

Maxima.

Minime narrata.

Potentissima.

Annis procedentibus ipsa consilia mea aliter spectare coepi.

Non iam solum me rogabam:

“Quid aedifico?”

Me rogabam:

“Quid trado?”

Discrimen subtile est.

Sed omnia mutat.

Aedificare ad praesens pertinet.

Tradere ad futurum pertinet.

Et futurum semper ab hominibus habitat quos cognoscere non possumus.

Liberi.

Nepotes.

Lectores.

Amici.

Ignoti.

Homines qui aliquando aliquid tangent quod post nos reliquimus.

Nescient qui fuerimus.

Non omnia singula cognoscent.

Sed consecutionem accipient.

Et illa consecutio pro nobis loquetur.

In vita mea negotiali vidi incepta nasci et evanescere.

Societates crescere et mutari.

Mercatus transformari.

Artes technicas obsoletas fieri.

Omne quod perpetuum videbatur temporarium se ostendebat.

Initio haec res me inquietabat.

Deinde eam liberantem invenire coepi.

Nam me cogebat alibi quaerere quod vere durat.

Et quod durat paene numquam congruit cum eo quod possidemus.

Congruit cum eo quod tradimus.

Sententia.

Principium.

Exemplum.

Gestus.

Forma praesentiae.

Quod tradimus iter facere pergit etiam cum non iam
adsumus qui id comitemur.

Saepe mihi accidit ut in verbis aut moribus aliorum
fragmenta hominum rursus invenirem qui non iam aderant.

Modum ratiocinandi.

Sensum.

Formam ironiae.

Documentum.

Illis momentis unum intellegebam.

Homines non omnino evanescunt.

Pars eorum in mundo moveri pergit.

Non ut recordatio.

Ut influxus.

Et fortasse haec est forma verissima permanendi.

Cum aetate paulatim desinimus speciem hereditatis nostrae
curare.

Attentiores fimus ad eius qualitatem.

Non refert quam magna sit.

Refert quam vera sit.

Parva veritas sincere tradita diutius superesse potest quam
magnum aedificium vanitatis causa factum.

Historia his plena est.

Opera monumentalia dilabuntur.

Principia iter facere pergunt.

Structurae mutantur.

Bona supersunt.

Ideo hodie omnem necessitudinem formam sementis esse puto.

Numquam scimus quid vere crescat.

Numquam scimus quod verbum maneat.

Qui gestus memoria teneatur.

Quod exemplum alii imitentur.

Possumus solum sincere agere.

Et sinere tempus cetera facere.

In fine vitae, credo paucos meminisse numerum exactum victoriarum.

Paucos meminisse effectus singulares.

Paucos meminisse titulos.

Multi autem meminerunt quomodo tractati sint.

Quomodo recepti sint.

Quomodo honorati sint.

Quomodo amati sint.

Haec est hereditas invisibilis.

Ea quae in imaginibus photographicis non apparet.

Ea quae plausus non gignit.

Ea quae attentionem non quaerit.

Attamen ea pars est quae diutissime perdurat.

Hodie retro spectans intellego vitam non solum ex eo aestimari quod efficit.

Aestimatur etiam ex eo quod in aliis vivere pergit.

In notionibus quas tradidimus.

In hominibus quos adiuvimus.

In dignitate quam defendimus.

In fiducia quam genuimus.

In fortitudine quam excitavimus.

Omnia invisibilia.

Omnia vera.

Fortasse verissima omnium.

Nam cum tempus paene omnia abstulerit, manebit quod non videtur.

Quod invisibile reliquimus.